

METODE ZA UGOTAVLJANJE OKOLJU NEVARNIH LASTNOSTI PRIPRAVKOV

Uvod

Vplivi nekega pripravka na okolje se po določbah 7. člena, točke 1.a, ugotavljajo s pomočjo dogovorjene računske metode, ki je opisana v A in B delu te priloge. Izračun se izvede s pomočjo individualnih mejnih koncentracij izraženih v masnih deležih, pri plinastih pripravkih pa v volumskih deležih.

V A delu te priloge je opisan postopek izračunavanja, v skladu z določbami 7. člena, točke 1.a. V prilogi so navedeni tudi pripadajoči R stavki, ki jih je potrebno uporabiti ob razvrstitvi pripravka.

V B delu pa so navedeni pripadajoči simboli, stavki R in mejne koncentracije, ki se uporabljajo pri razvrščanju pripravka s pomočjo dogovorjene računske metode.

Določitev mejnih koncentracij, ki so potrebne za uporabo dogovorjene računske metode:

- a) če imajo nevarne snovi iz priloge I pravilnika o nevarnih snoveh navedene mejne koncentracije, se uporabijo te koncentracije.
- b) če nevarne snovi niso navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh ali pa so navedene brez mejnih koncentracij, se uporabijo mejne koncentracije iz B dela te priloge.

V C delu so navedene preizkusne metode za ugotavljanje nevarnosti za vodno okolje.

A DEL:

Izvedba dogovorjene računske metode za ugotavljanje nevarnosti pripravkov za okolje

I. Vodno okolje:

1. Pripravki, označeni s simbolom "N", "Okolju nevarno", in s stavki **R50** ter **R53 (R50-R53)**
2. Pripravki, označeni s simbolom "N", "Okolju nevarno", in s stavki **R51** ter **R53 (R51-R53)**
3. Pripravki, označeni s stavki **R52** in **R53 (R52-R53)**
4. Pripravki, označeni s simbolom "N", "Okolju nevarno" in s stavki **R50** in **R53**
5. Pripravki, označeni s stavkom **R52**
6. Pripravki, označeni s stavkom **R53**

II.Nevodno okolje

1. Ozonski plašč
 - 1.1 Pripravki, označeni s simbolom "N", "Okolju nevarno" in s stavkom **R59**
 - 1.2 Pripravki, označeni s stavkom **R59**
2. Kopensko okolje
 - 2.1 Pripravki, nevarni za kopensko okolje, označeni s simbolom "N", "Okolju nevarno"

I. Vodno okolje:

Dogovorjena računska metoda upošteva vse, za vodno okolje nevarne vplive snovi v pripravku, in sicer v skladu z naslednjimi zahtevami:

1. Pripravki, ki se razvrščajo kot okolju nevarni, označeni s simbolom "N", "**Okolju nevarno**", s stavki **R50** in **R53 (R50-R53)** so:

1.1 Pripravki, ki vsebujejo eno ali več snovi, ki so razvrščene kot okolju nevarne in s stavkom R50-53, v individualnih koncentracijah, ki so enake ali večje od:

- a) koncentracije, navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh, za snov ali več snovi v pripravku ali
- b) koncentracije, navedene v delu B te priloge (PREGLEDNICA 1), kadar snov ali več snovi ni navedenih v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh ali pa so tam navedene brez mejnih koncentracij.

1.2 Pripravki, ki vsebujejo več kot eno snov, ki so razvrščene kot okolju nevarne in s stavkom R50-53, v individualnih koncentracijah, ki so manjše od mejnih vrednosti, določenih v točkah 1.1.1 a) ali b), če je:

$$\sum \left(\frac{P_{N, R50-53}}{L_{N, R50-53}} \right) \geq 1$$

kjer je:

$P_{N, R50-53}$ = masni delež vsake, za okolje nevarne snovi z R50-53 v pripravku,

$L_{N, R50-53}$ = spodnja mejna koncentracija izražena v masnem deležu, za vsako okolju nevarno snovjo s stavkom R50-53

2. Pripravki, ki se razvrščajo kot okolju nevarni, označeni s simbolom "N", "**Okolju nevarno**", ter stavki **R51** in **R53 (R51-R53)**, razen če pripravek ni že razvrščen po določenih točke I.1.1 so:

2.1 Pripravki, ki vsebujejo eno ali več snovi in so razvrščene kot okolju nevarne s stavki R50-53 ali R51-53, v individualnih koncentracijah, ki so enake ali večje od:

- a) koncentracije, navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh, za snov ali več snovi, ki jih to zadeva ali
- b) koncentracije, navedene v B delu te priloge (PREGLEDNICA 1), kadar snov ali več snovi ni navedenih v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh ali pa so tam navedene brez mejnih koncentracij;

2.2 Pripravki, ki vsebujejo več kot eno snov in so razvrščene kot okolju nevarne ter s stavki R50-53 ali R51-53, v individualnih koncentracijah, ki so manjše od mejnih vrednosti, določenih v točkah I.2 a) ali b), če je:

$$\sum \left(\frac{P_{N, R50-53}}{L_{N, R51-53}} + \frac{P_{N, R51-53}}{L_{N, R51-53}} \right) \geq 1$$

kjer je:

$P_{N, R50-53}$ = masni delež, vsake za okolje nevarne snovi, z R50-53 v pripravku,

$P_{N, R51-53}$ = masni delež, vsake za okolje nevarne snovi, z R51-53 v pripravku,

$L_{N, R51-53}$ = spodnja mejna koncentracija izražena v masnem deležu, za vsako okolju nevarno snov z R50-53 ali R51-53

3. Pripravki, ki se razvrščajo kot okolju nevarni, s stavki **R52** in **R53 (R52-R53)**, razen če pripravek ni že razvrščen po določilih točk I.1 ali I.2 so:

3.1 Pripravki, ki vsebujejo eno ali več snovi, ki so razvrščene kot okolju nevarne, s stavki R50-53 ali R51-53 ali R52-53, v individualnih koncentracijah, ki so enake ali večje od:

- a) koncentracije, navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh, za snov ali snovi, ki jih to zadeva ali
- b) spodnje mejne koncentracije, navedene v delu B te priloge (PREGLEDNICA 1), kadar ena snov ali več snovi ni navedena oziroma niso navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh ali pa so tam navedene brez mejnih koncentracij.

3.2. Pripravki, ki vsebujejo več kot eno snov, ki je razvrščena kot okolju nevarne in s stavki R51-53 ali R50-53 ali R52-53, v individualnih koncentracijah, ki so manjše od mejnih vrednosti, določenih v točkah I.3.1 a) ali b), če je:

$$\Sigma \left(\frac{P_{N, R50-53}}{L_{R52-53}} + \frac{P_{N, R51-53}}{L_{R52-53}} + \frac{P_{R52-53}}{L_{R52-53}} \right) \geq 1$$

kjer je:

$P_{N, R50-53}$ = masni delež, vsake za okolje nevarne snovi z R50-53 v pripravku,

$P_{N, R51-53}$ = masni delež, vsake za okolje nevarne snovi z R51-53 v pripravku,

$P_{R, R52-53}$ = masni delež, vsake za okolje nevarne snovi z R52-53 v pripravku

$L_{N, R52-53}$ = spodnja mejna koncentracija izražena v masnem deležu, za vsako okolju nevarno snov z R50-53 ali R51-53 ali R52-53

4. Pripravki, ki se razvrščajo kot okolju nevarni, označeni s simbolom "N", "**Okolju nevarno**", s stavkoma **R50** in **R53**, razen če pripravek ni že razvrščen po določilih točke I.1, so :

4.1 Pripravki, ki vsebujejo eno ali več snovi, ki so razvrščene kot okolju nevarne in jim je dodeljen stavek R50, v individualnih koncentracijah, ki so enake ali večje od:

- a) koncentracije, navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh, za snov ali več snovi, ki jih to zadeva ali
- b) koncentracije, navedene v delu B te priloge (PREGLEDNICA 2), kadar ena snov ali več snovi ni navedena oziroma niso navedene v prilogi I k pravilnika o nevarnih snoveh ali pa so tam navedene brez mejnih koncentracij.

4.2 Pripravki, ki vsebujejo več kot eno snov, ki je razvrščena kot okolju nevarna in ji je dodeljen stavek R50, v individualnih koncentracijah, ki so manjše od mejnih vrednosti, določenih v točkah I.4.1 a) ali b), če je :

$$\Sigma \left(\frac{P_{N, R50}}{L_{N, R50}} \right) \geq 1$$

kjer je:

$P_{N, R50}$ = masni delež vsake za okolje nevarne snovi s stavkom R50, v pripravku,

$L_{N, R50}$ = spodnja mejna koncentracija izražena v masnem deležu, za vsako okolju nevarno snov s stavkom R50

4.3 Pripravki, ki vsebujejo eno ali več kot eno snov, ki je razvrščena kot okolju nevarna in ji je dodeljen stavek R50, ne izpolnjuje pa meril, ki so navedena v točkah I.4.1 ali I.4.2 in tisti pripravki, ki vsebujejo eno ali več kot eno snov, ki je razvrščena kot okolju nevarna in kateri so dodeljeni stavek R50-53, če je :

$$\Sigma \left(\frac{P_{N, R50}}{L_{N, R50}} + \frac{P_{N, R50-53}}{L_{N, R50}} \right) \geq 1$$

kjer je:

$P_{N, R50}$ = masni delež vsake za okolje nevarne snovi z R50 v pripravku,

$P_{N, R50-53}$ = masni delež vsake za okolje nevarne snovi, z R50-53v pripravku,

$P_{R, R52-53}$ = masni delež vsake za okolje nevarne snovi z R52-53 v pripravku

$L_{N, R50}$ = spodnja mejna koncentracija izražena v masnem deležu R50 za vsako okolju nevarno snov z R50 ali R50-53

5. Pripravki, ki se razvrščajo kot okolju nevarni, označeni s stavkom **R52**, razen če pripravek ni že razvrščen po določitih točk I.1, I.2, I.3 ali I.4 so:

5.1 Pripravki, ki vsebujejo eno ali več snovi, ki so razvrščene kot okolju nevarne in s stavkom R52, v individualnih koncentracijah, ki so enake ali večje od:

- a) koncentracije, navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh, za snov ali več snovi, ki jih to zadeva ali
- b) koncentracije, navedene v delu B te priloge (PREGLEDNICA 3), kadar ena snov ali več snovi ni navedena oziroma niso navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh ali pa so tam navedene brez mejnih koncentracij.

5.2 Pripravki, ki vsebujejo več kot eno izmed snovi, ki so razvrščene kot okolju nevarne, s stavkom R52, v individualnih koncentracijah, ki so manjše od mejnih vrednosti, določenih v točkah I.5.1 a) ali b), če je:

$$\Sigma \left(\frac{P_{R52}}{L_{R52}} \right) \geq 1$$

kjer je:

P_{R52} = masni delež, za vsako okolju nevarno snov s stavkom R52 v pripravku,

$L_{N, R52}$ = spodnja mejna koncentracija izražena v masnem deležu R52 za vsako okolju nevarno snov s stavkom R52.

6. Pripravki, ki se razvrščajo kot okolju nevarni, označeni s stavkom **R53**, razen če pripravek ni že razvrščen po določitih točk I.1, I.2 ali I.3 so:

6.1 Pripravki, ki vsebujejo eno ali več snovi, ki so razvrščene kot okolju nevarne in s stavkom R53, v individualnih koncentracijah, ki so enake ali večje od:

- a) koncentracije, navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh, za snov ali več snovi, ki jih to zadeva ali
- b) koncentracije, navedene v delu B te priloge (PREGLEDNICA 4), kadar ena snov ali več snovi ni navedena oziroma niso navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh ali pa so tam navedene brez mejnih koncentracij.

6.2 Pripravki, ki vsebujejo več kot eno snov, ki je nevarna za okolje s stavkom R53, v individualnih koncentracijah, ki so manjše od mejnih vrednosti, določenih v točkah I.6.1 a) ali b), če je:

$$\sum \left(\frac{P_{R53}}{L_{R53}} \right) \geq 1$$

kjer je:

P_{R53} = masni delež, za vsako okolju nevarno snov z R53, v pripravku,

$L_{N, R53}$ = spodnja mejna koncentracija izražena v masnem deležu z R53, za vsako okolju nevarno snov z R53.

6.3 Pripravki, ki vsebujejo eno ali več kot eno izmed snovi, ki so razvrščene kot okolju nevarne s stavkom R53, ne izpolnjujejo pa v točki I.6.2 navedenih meril in pripravki, ki vsebujejo eno ali več kot eno izmed snovi, ki so razvrščene kot okolju nevarne s stavki R50-R53 ali R51-R53 ali R52-R53, če je:

$$\sum \left(\frac{P_{R53}}{L_{R53}} + \frac{P_{N, R50-53}}{L_{R53}} + \frac{P_{N, R51-53}}{L_{R53}} + \frac{P_{R52-53}}{L_{R53}} \right) \geq 1$$

kjer je:

$P_{N, R53}$ = masni delež, vsake okolju nevarne snovi z R53 v pripravku,

$P_{N, R50-53}$ = masni delež, vsake okolju nevarne snovi z R50-53 v pripravku,

$P_{N, R51-53}$ = masni delež, vsake okolju nevarne snovi z R51-53 v pripravku,

$P_{R, R52-53}$ = masni delež, vsake okolju nevarne snovi z R52-53 v pripravku,

$L_{N, R53}$ = spodnja mejna koncentracija izražena v masnem deležu, vsake okolju nevarne snovi z R53 ali R50-53 ali R51-53 ali R52-53

II. Nevodno okolje

Dogovorjena računska metoda upošteva vse, za nevodno okolje nevarne vplive snovi v pripravku in sicer v skladu z naslednjimi zahtevami:

1. Ozonski plašč

1.1 Pripravki, ki se razvrščajo kot okolju nevarni, označeni s simbolom "N", "**Okolju nevarno**", s stavkom **R59**, v individualnih koncentracijah, ki so enake ali večje od:

- a) koncentracije, navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh ali več snovi, ki jih to zadeva ali
- b) koncentracije, navedene v delu B te priloge (PREGLEDNICA 5), kadar ena ali več snovi ni navedenih v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh ali pa so tam navedene brez mejnih koncentracij;

1.2 Pripravki, ki se razvrščajo kot okolju nevarni, označeni s stavkom R59 in vsebujejo eno ali več snovi, ki so razvrščene kot okolju nevarne, v individualnih koncentracijah, ki so enake ali večje od:

- a) koncentracije, navedene v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh za snov ali več snovi, ki jih to zadeva ali

b) koncentracije, navedene v delu B te priloge (PREGLEDNICA 5), kadar ena snov ali več snovi ni navedenih v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh ali pa so tam navedene brez mejnih koncentracij.

2. Kopensko okolje

2.1 Pripravki, ki se razvrščajo kot okolju nevarni, nevarni za kopensko okolje, označeni s simbolom "N", "**Okolju nevarno**".

Razvrstitev pripravkov, pri katerih se uporabljajo spodaj navedeni stavki R, bo opravljena, ko bodo v prilogo VI pravilnika o nevarnih snovi vključena podrobna merila za uporabo teh stavkov.

R54 Strupeno za rastlinstvo.

R55 Strupeno za živali.

R56 Strupeno za organizme v zemlji.

R57 Strupeno za čebele.

R58 Lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na okolje.

Sem se razvrščajo pripravki, ki na podlagi podatkov o njihovih lastnostih in vedenje v okolju, predstavljajo takojšno, dolgoročno ali odloženo nevarnost za sestavo in/ali delovanje naravnih ekosistemov, razen tistih iz priloge VI, točke 5.2.1 pravilnika o nevarnih snoveh.

B del

Mejne koncentracije, ki jih je treba upoštevati pri ugotavljanju nevarnosti za okolje

I. Za vodno okolje

V naslednjih preglednicah so zapisane mejne koncentracije izražene v masnih deležih, ki odločilno vplivajo na razvrstitev pripravka glede na individualno koncentracijo ene ali več prisotnih snovi (v pripravku), katerih razvrstitev je prav tako prikazana.

PREGLEDNICA 1

Akutna strupenost in dolgotrajni neugodni vplivi za vodno okolje

Razvrstitev snovi	Razvrstitev pripravka		
	N, R50-53	N, R51-53	R52-53
N, R50-53	$\text{konc.} \geq 25 \%$	$2,5 \% \leq \text{konc.} < 25 \%$	$0,25 \% \leq \text{konc.} < 2,5 \%$
N, R51-53		$\text{konc.} \geq 25 \%$	$2,5 \% \leq \text{konc.} < 25 \%$
R52-53			$\text{konc.} \geq 25 \%$

PREGLEDNICA 2

Akutna strupenost za vodno okolje

Razvrstitev snovi	Razvrstitev pripravka N, R50
N, R50	$\text{konc.} \geq 25 \%$
N, R50-53	$\text{konc.} \geq 25 \%$

PREGLEDNICA 3

Strupenost za vodno okolje

Razvrstitev snovi	Razvrstitev pripravka R52
R52	konc. ≥ 25 %

PREGLEDNICA 4

Dolgotrajni neugodni vplivi

Razvrstitev snovi	Razvrstitev pripravka R53 R53
R53	konc. ≥ 25 %
N, R50-53	konc. ≥ 25 %
N, R51-53	konc. ≥ 25 %
R52-53	konc. ≥ 25 %

II. Nevodno okolje

V naslednjih preglednicah so prikazane mejne koncentracije izražene v masnih deležih oziroma v volumskih deležih (za plinaste pripravke), ki odločilno vplivajo na razvrstitev pripravka glede na individualno koncentracijo snovi (v pripravku), katerih razvrstitev je prav tako prikazana.

PREGLEDNICA 5

Nevarno za ozonsko plašč

Razvrstitev snovi	Razvrstitev pripravka N, R59
N z R59	konc. $\geq 0,1$ %

Razvrstitev snovi	Razvrstitev pripravka R59
R59	konc. $\geq 0,1$ %

Preizkusne metode, ki se uporabljajo za ugotavljanje nevarnosti za vodno okolje

Običajno se razvrstitev pripravka opravi s pomočjo dogovorjene računske metode. Vendar pa se pri določanju akutne strupenosti za vodno okolje lahko pojavijo primeri, ko je potrebno opraviti preizkus s pomočjo pripravka. Rezultat tega testa pa lahko vpliva na spremembo razvrstitve pripravka, ki bi jo dobili s pomočjo računske metode.

Kadar se za tak preizkus odloči pravna ali fizična oseba, odgovorna za dajanje pripravka v promet, mora biti poskrbljeno za to, da se upoštevajo merila, za preizkusne metode, navedene v delu C priloge V pravilnika o nevarnih snoveh.

Poleg tega se mora skladno z merili, navedenimi v prilogi VI pravilnika o nevarnih snoveh, preizkuse opraviti na vseh treh določenih skupinah organizmov (alge, vodne bolhe in ribe).

Preizkuse ni potrebno izvesti v primeru, da je bil pripravek že testiran na eni izmed skupin testnih organizmov in razvrščen kot akutno strupen za vodno okolje ali pa je bil rezultat preizkusa na razpolago preden je začel veljati ta pravilnik.

PRIOLOGA IV DODATNE ZAHTEVE ZA OZNAČEVANJE DOLOČENIH PRIPRAVKOV

A) Posebne zahteve za označevanje nevarnih pripravkov, ki so razvrščeni kot nevarni v smislu 5., 6. in 7. člena tega pravilnika

1. Pripravki, ki so namenjeni splošni uporabi

1.1 Etikete na embalaži, ki vsebujejo tovrstne pripravke, morajo poleg svojih specifičnih stavkov S vsebovati tudi stavke S1, S2, S45 ali S46 skladno z merili iz priloge VI pravilnika o nevarnih snoveh.

1.2 Nevarne pripravke, ki so razvrščeni kot zelo strupeni (T⁺), strupeni (T) ali jedki (C) in ki so pakirani tako, da fizično ni mogoče podati zahtevanih informacij na sami embalaži oziroma na etiketi, morajo spremljati natančna in lahko razumljiva navodila za ravnanje in uporabo, vključno z navodili za uničenje prazne embalaže.

2. Pripravki, ki se uporabljajo z razprševanjem

Etiketa teh pripravkov mora vsebovati stavek S23 skupaj z S38 ali S51, ki se ju izbere na podlagi meril iz priloge VI pravilnika o nevarnih snoveh.

3. Pripravki, ki vsebujejo snov, označeno s stavkom R33: Nevarnost za zdravje zaradi kopičenja v organizmu.

Kadar pripravek vsebuje vsaj eno snov, ki je označena z R33, mora biti ta stavek v skladu s prilogi III pravilnika o nevarnih snoveh naveden tudi na etiketi pripravka, če je koncentracija te snovi enaka ali večja od 1%, razen če ni v prilogi I pravilnika o nevarnih snoveh določena druga mejna koncentracija.